

Nieuwsbrief

Van het bestuur

Het bestuur heeft nog een 'uitzoekwerkje' te doen. Jaarverslag nummer 1 is namelijk opgesteld in 1823, hetgeen impliceert dat verslag 201 wordt opgesteld in 2023. Daaruit volgt dat het verslag dat dit jaar is opgesteld, nummer 199 zou moeten hebben. In opvolging van de nummering van de laatste jaren heeft het echter nummer 197 gekregen. Ra, ra.....

Het bestuur richt zich sterk op bestuurlijke continuïteit. De overdracht van procedures, werkwijzen, afspraken en netwerken is bij bestuurswisselingen van groot belang voor die continuïteit. Daarom wordt op het moment de laatste hand gelegd aan het Bestuurlijk Handboek voor Zeemanshoop waarin alle relevante stukken bijeen zijn gebracht. Van statuten tot blanco briefpapier en van beleidsvoorname tot de bestelwijze van zeemanshoop-postzegels. Het is opgesteld als een 'dynamisch' boek wat wil zeggen dat relevante aanvullingen eenvoudig toegevoegd kunnen worden.

Met het oog op de eerdergenoemde bestuurlijke continuïteit heeft het bestuur niet alleen uit behoefte, maar ook als wettelijke verplichting, een commissie in het leven geroepen onder de naam Raad van Advies. De commissie heeft geen bestuurlijke taak, maar een maatschappelijke, namelijk: toezicht houden op een ordelijk verloop van de gang van zaken binnen de vereniging en het bestuur in brede adviserende zin bijstaan. De Raad richt zijn eigen werkzaamheden in. Het bestuur is bijzonder verheugd te kunnen melden dat bereid gevonden zijn om toe te treden tot de Raad:

Mr. Peter van der Kruit, bestuurslid Ned. Vereniging van Kapiteins ter Koopvaardij

Cornelius den Rooijen, voorlaatste voorzitter Zeemanshoop

Hubert Schaafsma, directeur Hogere Zeevaartschool Amsterdam

Prof. Dr. Ben Schoenmaker, directeur Nederlands Instituut voor de Militaire Historie

Arjen Uytendaal, recent gepensioneerd directeur Stichting Nederland Maritiem Land

De commissie zal in december a.s. worden geïnstalleerd.

Algemene Vergadering

Het bestuur is verheugd dat er op 23 november eindelijk weer een Algemene Leden Vergadering gehouden kan worden. Gezien de meeste recente Covid beperkingen is het goed dat zich "maar" 30 leden hebben aangemeld om de vergadering bij te wonen, anders hadden we de ALV misschien weer moeten uitstellen. Nu kan deze toch doorgang vinden omdat we in de zaal anderhalve meter afstand kunnen bewaren. Het bestuur gaat er wel van uit dat de deelnemers hun verantwoordelijkheid nemen ten aanzien van de Coronamaatregelen die momenteel gelden.

Zoals bekend is er vorig jaar, door overmacht, geen Algemene Leden Vergadering geweest. Daarmee heeft het bestuur niet voldaan aan de statutaire verplichting om in oktober verantwoording af te leggen voor het gevoerde (financiële) beleid van het afgelopen verenigingsjaar. Daardoor heeft de bestaande kascommissie ook haar werk niet uit kunnen voeren,

IN MEMORIAM

Op 23 augustus is overleden ons gewaardeerd lid

dr. Omar Ricardo Ortiz

Troncoso

Wij wensen zijn familie veel sterkte met dit zo grote verlies .

AGENDA

Algemene Vergadering

Dinsdag 23 november

11:00 uur

Sociëteit

Dinsdag 14 december

Aanmelden noodzakelijk via de website of
info@zeemanshoop.nl.

en kon er geen decharge verleend worden over het gevoerde financiële beleid. Wel zijn de boeken door een accountant bekeken. Vanwege de restricties tijdens de pandemie is het nog niet mogelijk geweest dat een kascommissie de boeken van 2020 heeft kunnen controleren, maar statutair is dat wel een vereiste. Gelukkig is er ook voor het boekjaar 2020 een accountantsverklaring. Op de komende ALV zal beslist moeten worden hoe we hier verder mee omgaan.

Het bestuur is verheugd dat de rust bij Zeemanshoop weer is teruggekeerd. Er wordt hard gewerkt om onze vereniging weer op de kaart te zetten en dat willen we graag op de komende ALV uitdragen. Het is jammer dat er door de Corona perikelen zo weinig leden aanwezig kunnen zijn op de vergadering. Dit hoeft echter geen belemmering te zijn voor eventuele besluitvorming omdat, behoudens zeer fundamentele besluiten, de aanwezige leden voldoende mandaat hebben. Met de introductie van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen is de naam 'algemene ledenvergadering' vervangen door **Algemene Vergadering (AV)**. Met die vergadering in het zicht is het nu wellicht een moment om nog eens te kijken naar de verhouding tussen Bestuur en Algemene Vergadering. Anders dan nog wel eens wordt gedacht, bestaat in een vereniging tussen die twee geen hiërarchische verhouding. Een hoogste macht is er niet binnen een vereniging, bestuur en AV zijn gelijkwaardig. De AV is niet bevoegd om opdrachten te geven aan het bestuur en het bestuur is niet ondergeschikt aan de AV (Forumbank arrest, Hoge Raad 1955, nog eens bevestigd in 2007 en 2010). Beide hebben naast elkaar bestaande bevoegdheden. Het Bestuur is belast met de instandhouding en continuïteit van de vereniging. Zij vertegenwoordigt de vereniging naar buiten toe. Het Bestuur zal zich zoveel als mogelijk richten naar het door de AV gewenste beleid en vastgestelde begroting, maar kan daarvan afwijken als zij daar aanleiding of noodzaak toe ziet. Het Bestuur is gehouden de statuten na te leven en legt jaarlijks rekening en verantwoording af aan de AV door overlegging van het jaarverslag. De statuten en het Huishoudelijk Reglement geven in dit verband voor Zeemanshoop aan dat het Dagelijks Bestuur de vereniging bestuurt in de meest uitgebreide zin des woords.

Bij Zeemanshoop is de AV bevoegd te besluiten over het voortbestaan van de vereniging. Verder gaat de AV over het benoemen en schorsen van bestuursleden, het wijzigen van de statuten en het huishoudelijk reglement en het hechten of onthouden van goedkeuring aan de begroting en jaarrekening. Als er aanleiding toe is, kunnen leden een verzoek indienen om een extra ledenvergadering te houden. Daarvoor moeten zij steun hebben van tenminste tien procent van de leden. Het verzoek dienen zij schriftelijk in bij het

bestuur met daarin de reden van het verzoek en welke de agendapunten moeten zijn. Indien het bestuur dan niet binnen vier weken een Algemene Vergadering bijeenroep, kunnen de leden dat zelf doen.

Het bestuur ziet uit naar de komende AV en brengt u zo snel mogelijk op de hoogte van de afloop daarvan.

Enkele van de vele referenties:

- Forumarrest van de Hoge Raad, 1955

- [https://wetenschap.infonu.nl/recht-en-wet/165232-bestuur-van-een-](https://wetenschap.infonu.nl/recht-en-wet/165232-bestuur-van-een-vereniging-bevoegdheden-en-taken.html)

[vereniging-bevoegdheden-en-taken.html](https://wetenschap.infonu.nl/recht-en-wet/165232-bestuur-van-een-vereniging-bevoegdheden-en-taken.html)

- <https://legalletters.nl/2020/03/09/is-de-alv-de-hoogste-macht-in-de-vereniging/#more-10228Legalletters>

BUREAUMANAGER GEZOCHT

Uitvoerende taken worden nu voornamelijk door bestuursleden gedaan. Bij uitval van een van de bestuursleden komt de continuïteit dan vrij snel in het gedrang. Mede om uitvoering te geven aan de beleidsvoornemens zoekt het bestuur daarom een

bureaumanager voor 8 à 10 uur per week,

verdeeld over twee dagen. De voorkeur gaat uit naar een wat ouder iemand met organisatietalent, woonachtig in, of in de directe omgeving van, Amsterdam.

De taken omvatten onder meer:

- Mede uitvoering geven aan het beleid
- Onderhouden externe contacten
- Vrijwilligerswerk coördineren
- Coördineren zaalgebruik door derden
- Organiseren voordrachten en bijeenkomsten
- Invallen als gastvrouw indien nodig
- Administratieve taken
- Lopende zaken bijhouden

Kent u iemand die dit leuk zou vinden?

Meer informatie is beschikbaar bij de Bert van Leersum, secretaris@zeemanshoop.nl

Wat doet Marhisdata?

Scheepsgeschiedenis wordt in musea vooral aanschouwelijk gemaakt middels objecten, terwijl administratieve gegevens en beeldmateriaal van schepen, scheepswerven en rederijen voor een belangrijk deel in particuliere collecties worden bewaard. Musea beschikken daardoor veelal niet over de volledige geschiedenis van een schip. In veel gevallen blijken die musea ook niet toegerust om die collecties van scheepsdocumentalisten op te nemen en te beheren, bijvoorbeeld na overlijden. Dit heeft tot gevolg dat de privécollecties een onzeker lot is beschoren. Documentalisten ervaren daarnaast dat de openbare archieven bestanden digitaliseren en/of vernietigen hetgeen gedetailleerd onderzoek in veel gevallen onmogelijk maakt.

In 2005 is op initiatief van een groep particuliere scheepvaartdocumentalisten de Stichting Maritiem-Historische Databank (Marhisdata), opgericht. Het doel van de stichting is onder meer: historische gegevens vanaf 1813 van alle onder de vlag van de Noordelijke- en Zuidelijke Nederlanden en (voormalige) koloniën in de vaart gebrachte zeegaande koopvaardij-schepen op verantwoorde wijze (doen) verzamelen, vastleggen en beheren. Hiertoe zijn twee gegevensverzamelingen ingericht:

Een database met gegevens van alle schepen die vallen binnen het onderzoeksterrein.

Maritieme Kronieken, waarin scheepvaartberichten uit dagbladen zijn gebundeld met verslagen over oplevingen, aanvaringen, strandingen, vermissingen, sloop, verkoop en andere maritieme wetenswaardigheden.

De rol van Marhisdata wordt alom erkend en gewaardeerd, ook bij de wetenschap en ook internationaal. De circa dertig onderzoekers (m/v) wonen verspreid over Nederland en hebben vele jaren ervaring in gedegen archiefonderzoek. Een aantal van hen heeft zeer gewaardeerde publicaties op zijn of haar naam staan. Via contacten met gelijkgestemden in andere scheepvaartlanden worden op basis van wederkerigheid gegevens uitgewisseld.

Bij onderzoek naar de levensloop van een schip – van kiellegging tot teloorgang – wordt hoofdzakelijk uitgegaan van authentieke documenten, zoals bijbrieven, eigendomsbewijzen, zeebrieven, notariële akten, scheepvaartregisters en uit het Kadaster. Aanvullende informatie wordt geput uit relevante kranten, tijdschriften en andere naslagwerken.

Marhisdata heeft ondertussen al honderden, tot dusver onbekende (zeil-)schepen uit de negentiende eeuw boven water gehaald en al of niet met beeldma-

teriaal in de database opgenomen. Veel moet echter nog worden aangevuld of gecontroleerd.

Marhisdata wordt financieel ondersteund door de Samenwerkende Maritieme Fondsen, het Prins Bernhard Cultuur Fonds alsmede instellingen en investeerders uit de maritieme industrie. De stichting is lid van het Maritiem Portal dat als doel heeft, het inrichten en toegankelijk maken van een website waar alle maritiem-historische organisaties en instellingen te vinden zijn voor het publiek.

Marhisdata komt graag in contact met maritiem geïnteresseerden die zich als vrijwilliger willen inzetten

Adres: marhisdata@gmail.com

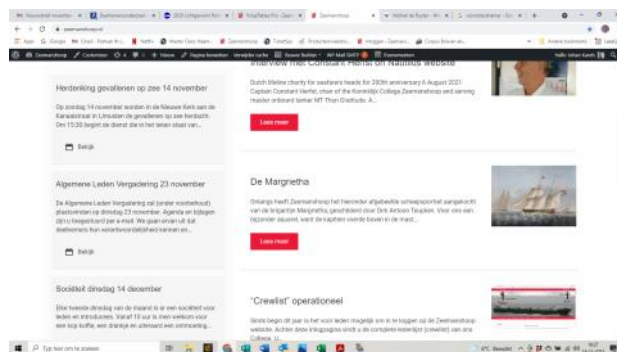
Site: www.marhisdata.nl.

Website agenda

Omdat de Corona pandemie voorlopig nog niet ten einde lijkt te komen, blijft het noodzakelijk dat bezoekers aan onze evenementen, zoals de sociëteit en lezingen, zich aan blijven melden. Hierdoor houden we overzicht op het aantal beschikbare plaatsen. Maar het is ook handig voor de catering. Tot op heden was een mailtje naar info@zeemanshoop.nl voldoende om aangemeld te worden. Dit e-mailadres wordt inmiddels zo druk bezocht, dat de aanmeldingen lastig uit te zoeken zijn tussen de vele andere mails.

Om hier een oplossing voor te vinden, hebben we de AGENDA, zoals die op de voorpagina van onze website www.zeemanshoop.nl staat, aangepast met een simpel aanmeldformulier. Alle evenementen van Zeemanshoop komen daar te staan. Als u daaraan deel wilt nemen, klikt u even verder op het evenement. U kunt dan uw NAAM en E-Mailadres invullen en eventuele opmerkingen. Als u daarna op “verzenden” drukt, worden uw gegevens automatisch aan dat evenement gekoppeld. Wij kunnen dan een lijst bijhouden van deze bezoekers.

Evenementen blijven gewoon aangekondigd worden per e-mail, maar dan met het verzoek om zich via de agenda van de website aan te melden. We hopen op ieders medewerking.

Lidmaatschap

Contributie voor Zeemanshoop

De contributie voor leden bedraagt €17,50 per jaar. Voor instellingen bedraagt de contributie € 75,00 per jaar. Een hoger bedrag mag natuurlijk ook. U kunt uw contributie overmaken op rekening :

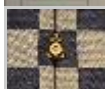
NL49 INGB 0000 589 383 tnv
Koninklijk College Zeemanshoop
 met vermelding van uw naam.
 Vanuit het buitenland overmaken vergt als Swift of BIC-Code : **ING-BNL2A**.

Zeemanshoop artikelen

De volgende artikelen zijn nog te verkrijgen bij het secretariaat:

Postzegels met logo ZMH,
 vel 10 stuks - € 10,-

Margrietspeldje - € 17,50

Pet - € 15,-

Stropdas - € 15,-

Boek Content - € 17,50

6 kaarten Fred
 Boom + enveloppen - € 5,-

Vlag met nummer
 ZMH, 40 x 60 cm,
 ¾ kleeds - € 12

Idem, 80 x 120
 cm, 1½ kleeds -
 € 29

Jubileumboek 150
 jaar Zeemanshoop
 door Mr. J.H. van
 den Hoek Osten-
 de, 108 pagina's -
 € 17,50

KALENDER 2022 KONINKLIJK COLLEGE ZEEMANSHOOP

Voor de kalender van 2022 heeft de BNRA gekozen voor het onderwerp **LADINGBEHANDELING**.

De kalender wil aandacht besteden aan de vele vormen van ladingbehandeling. Vanuit de maritieme fotocollectie van Ben Scholten uit Rijswijk kon dit onmiddellijk ter hand worden genomen. In samenwerking met Freek de Vries uit Amsterdam werd dit onderwerp met 13 afbeeldingen aangepakt, met deze maandkalender als resultaat.

Benelux Nautical Research Association

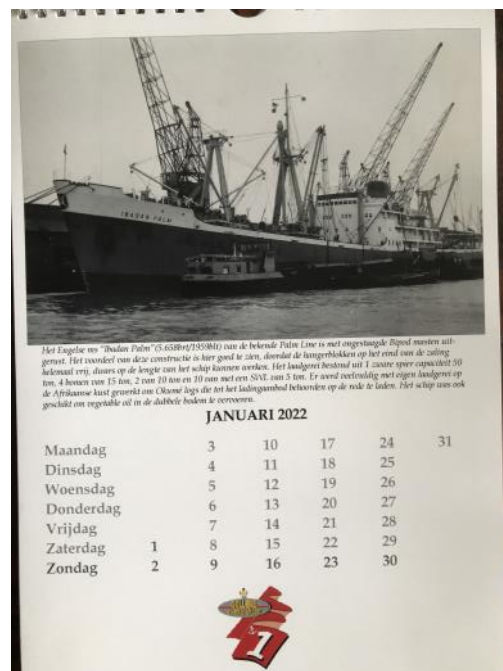
Op woensdagavond 31 januari 2007 kwam op uitnodiging van de secretaris van Koninklijk College Zeemanshoop (KCZ) een groep van zes aspirant-leden bijeen in het kantoor/leeszaal/bibliotheek van het KCZ voor de eerste BNRA-bijeenkomst. De bedoeling was om een maal per maand met scheepvaartvrienden bijeen te komen in een soort sociëteitsverband waar met elkaar over uiteenlopende maritieme zaken gediscussieerd kon worden, nautische research kon worden verricht of waar gewoon een gezellige bijeenkomst kon worden gehouden. Besloten werd voortaan elke derde woensdag van de maand vanaf 13:00 uur bijeen te komen, terwijl meestal aan het eind van de middag (voor eigen rekening) een nabijgelegen restaurant wordt bezocht. De deelnemers zijn lid van het KCZ. Als naam voor de groep, als onderdeel van het KCZ, werd BNRA gekozen. Dit staat voor Benelux Nautical Research Association. Om de verbinding met het College te waarborgen is in de BNRA minstens één KCZ-bestuurslid vertegenwoordigd.

Eén van eerste de initiatieven van de BNRA was in 2008 het uitbrengen van een eigen KCZ-kalender met ansichten van allerlei havens in de wereld uit de omvangrijke collectie van één van de leden, Chris Kleiss uit Amstelveen. Prentbriefkaarten die meestal door opvarenden van de schepen naar huis werden gestuurd als levenstekens, vormen in hoofdzaak de plaatjes op de kalender. Een mooi onderwerp om verder research naar te verrichten, zoals welke haven, welke schepen zijn er te zien, wat is er achterop de kaarten geschreven, wanneer is die verstuurd en wat voor postzegel en stempel staat erop.

Uit die collectie hebben de BNRA-leden de eerste vijf jaar een selectie gemaakt van 54 kaarten voor een weekkalender met als onderwerp "Nederlandse schepen in buitenlandse havens". De kalender bleek een succes en de vorige jaargangen zijn inmiddels een collectors' item geworden.

Mocht u meer informatie willen hebben over de BNRA, dan kunt u contact opnemen met de heer Freek de Vries van het College

De kalender is te verkrijgen door een mailtje te sturen naar : koosgoudriaan@gmail.com of door hem mee te nemen bij een bezoek aan de sociëteit. De kosten bedragen € 10,00 + verzendkosten

Sinterklaas in Antwerpen

door Johan Karels

Het was zaterdagmiddag, en dankzij het schrale oktoberzonnetje waren de terrasjes op de Keizerlei goed bezet. Ook wij waren op een van de terrasjes neergestreken om enige zwak alcoholische versnaperingen te nuttigen. Toen we daar een tijdje gezeten hadden, begon er een soort koortsachtige bedrijvigheid rond ons te heersen. Jengelende kinderen werden achter hun ijsjes en limonade weggetrokken, en meegesleept naar de kant van de weg. Er was kennelijk iets bijzonders aan de hand. Tot onze niet geringe verbazing bleek het te gaan om de officiële intocht van Sinterklaas in Antwerpen.

Vorbereiding

Teruggekomen aan boord van de Holendrecht (PESI), bleken we echter niet de enigen te zijn, die getuigen waren geweest van dit tafereel. Ook Hans, het zesjarige zoontje van de tweede stuurman, en Yvonne, het zevenjarige dochtertje van de tweede WTK, hadden Sinterklaas gezien. Na enig stoken van onze zijde, werden de

respectievelijke ouders omgepraat om de kinderen hun schoen te laten zetten. Dit goede nieuws moest onmiddellijk door de kinderen rondgebazuind worden. Het duurde dan ook geen vijf minuten, of Hans kwam hijgend de salon binnen rennen met een paar enorme rubberlaarzen. 'Van de bootsman gekregen', vertelde hij trots. Door de salon schoten wat krampachtige, maar machteloze blikken. Het zou nu toch wel een hele toer worden om die zevenmijlslaarzen vol te krijgen. Toen de kinderen sliepen, werden de laarzen naar de salon gehaald. Daar werden ze volgestopt met alle eetbare spullen die de hofmeester in zijn stores kon vinden. Naarmate de avond vorderde, vonden we de grap steeds geslaagder worden en toen de eerste stuurman dan ook voorstelde om zelf voor Sinterklaas te gaan spelen, was iedereen voor. Er werd onmiddellijk actie genomen. De eerste stuurman zou voor Sinterklaas spelen en hij zou de bakker (een Kaap-Verdiaan) vragen om voor Zwarte Piet te spelen, want die had weinig schmink nodig. Iedereen werd aan het werk gezet en in een mum van tijd hadden we uit een oude zeekaart een mijter geknipt. Deze werd met een groot geel kruis beschilderd. Diverse badjassen werden ter keuring aangeboden. Tenslotte viel de keus op een enigszins roodachtige exemplaar. De bootsman had al een stuk tros gevonden die hij aan het uitrafelen was. Dat zou de baard van Sinterklaas worden. De rest van de avond waren we druk in de weer, want het 'feest' zou de volgende ochtend met pikheet plaatsvinden.

Probleempjes

De volgende ochtend om 8 uur kwam de eerste stuurman in paniek de radiohut binnenstormen. 'Sparks, de

bakker wil niet voor Zwarte Piet spelen. Kun jij het niet doen?' Ik moet eerlijk bekennen dat mijn enthousiasme sinds de vorige avond aanmerkelijk minder geworden was. Bovendien zat er in mijn hoofd een voltallig Pieten-orkest te repeteren. Maar goed, we hadden A gezegd, dus B moest maar volgen. Eén van de belangrijkste eigenschappen van een Zwarte Piet is, dat hij zwart is (toen nog wel) In die tijd voer ik nog een doosje schoensmeer mee en ik kan gerust zeggen dat het geen prettig gevoel is, zo'n laag van die vette troep op je gezicht. Maar mijn uiterlijk was in ieder geval 'donkerzwart' geworden. Ik had van iemand een paarse pyjamabroek geleend, met daar overheen rode voetbal-kousen en een blauw voetbalbroekje. Een zeer bont gekleurd shirt en een knal oranje stropdas die als een strik geknoopt was, completeerden het geheel. Mijn armen zaten in een paar witte tropenkousen waarvan de teen afgeknipt was en mijn handen staken in een paar leren werkhandschoenen. Een wit 'petkapje' gaf de finishing touch. Toen ik in de spiegel keek, begon ik al een beetje medelijden te krijgen met de

kinderen die straks oog in oog met mij zouden staan.

Maar ook de Sint had zo zijn problemen. In zijn enthousiasme was de eerste stuurman vergeten dat zijn wiegje in Nederlands-Indië had gestaan. Hij moest dus, met behulp van vaseline (zuurvrije) en talkpoeder, wit gemaakt worden. Na deze operatie bleek dat er wel degelijk verschil bestaat tussen 'blank' en 'wit'. Maar ja, de kinderen moesten een kleurverschilletje maar voor lief nemen. Er werd wat uitgeplozen touw rond zijn hoofd gehangen, en daar overheen werd de mijter gezet. We hadden echter geen rekening gehouden met het feit dat het hechtvermogen van Leukoplast en de vettige constructie van Vaseline beslist niet samengaan. Maar een Sinterklaas zonder baard, dat kon natuurlijk niet en er moest dus iets op gevonden worden. De oplossing kwam in de vorm van een zonnebril, waaraan de uiteinden van de baard met dun garen werden bevestigd. We waren het stadium van een geloofwaardige Sint toch al gepasseerd. Snel werd Sinterklaas nog in zijn badjassen geholpen, en toen was het tijd voor de voorstelling.

De uitvoering

We hadden afgesproken dat we vanuit een loods op de kade, naar het schip toe zouden lopen. Boven aan de gangway zouden dan de kinderen staan, en daarna zouden we naar de salon gaan voor het uitdelen van de cadeautjes. Toen ik in de loods aankwam, stond Sint daar te gieren van het lachen. Bijna al het talkpoeder was van zijn gezicht gewaaid, en een forse hoeveelheid van het goedje was aan de binnenkant van zijn zonnebril gaan zitten. Hij zag alleen nog een grijze mist voor zich. Maar het was te laat om daar nog wat aan te

doen, want het hele schip stond al aangetreden. Na een laatste inspectie van de Sint, schreden we de loods uit. Op het schip kwam zeer aarzelend een 'zie ginds komt de stoomboot' op gang. We hadden echter nauwelijks drie passen gedaan, of de mijter van Sint nam de benen met een stiekeme Belgische windvlaag. Sint zei een zeer 'onklaasachtig' woord, maar ik rende al achter de vluchteling aan. Gelukkig had ik hem weer snel te pakken.

Het Sinterklaaslied was inmiddels overgegaan in een krampachtige poging om enige noten voort te brengen. Het was dan ook te zot om aan te zien. Een wat mottige Sinterklaas zonder mijter, met wat onduidelijk touwwerk om zijn hoofd, een zonnebril op, met één hand zijn rokken optillend en in de andere hand een staf waarmee hij aan het rondprikken is om te voelen waar hij loopt. De mijter was al weer snel terug op het eerbiedwaardige hoofd van Sint en arm in arm liepen we naar de gangway. Sint siste me toe dat hij nu 'geen ene moer' meer zag, en dat ik bij hem in de buurt moest blijven. Bovenaan de gangway gekomen, werden we welkom geheten door de kapitein. (De enige volwassene die zijn gezicht in de plooi wist te houden). De kinderen stonden ons met grote angstogen aan te staren, terwijl de rest krampachtige bekken stond te trekken. Op weg naar de salon fluisterde Sint gejaagd dat we het grote boek van Sinterklaas vergeten waren. Gelukkig was de derde stuurman binnen gehoorafstand, en deze bracht me in een mum van tijd een soort oliejournaal. Een groter boek kon hij waarschijnlijk niet vinden. En daar zaten we dan voor het front van de meute. De stuurman kon geen woord uitbrengen van het lachen, omdat de rotzakken hem plaatshadden laten nemen in een stoel waarvan alle veren kapot waren. Maar omdat er wat gebeuren moest, liep ik naar Hansje toe, pakte hem beet en plantte hem met een grote boog bij Sinterklaas op schoot. Dat was althans de bedoeling, maar door een onverwachte beweging van Sint kwam het joch boven op zijn baard terecht, die daardoor een halve meter afzakte. Gelukkig zagen beide kinderen niet wat er gebeurde, want de stuurman had bliksemsnel het struweel weer rond zijn gezicht gefrommeld. Maar hij moest het nu wel met twee handen vast blijven houden.

Om het decorum wat op te houden liet ik Hansje snel een Sinterklaasliedje zingen. Het was gelukkig geen lang lied en na nog wat praten over 'zoet zijn op school', ging het kussensloop open en kreeg hij wat bij elkaar geraapte cadeautjes. Daarna was de beurt aan Yvonne. Ze kreeg ongeveer dezelfde behandeling als Hansje, alleen in een sneller tempo want Sint begon nu echt schokkende bewegingen te maken en af en toe kwamen er proestende geluiden tussen touwwerk vandaan.

Na een roerend, maar kort afscheidswoord van de kapitein verlieten we plechtstatig buigend en knikkend de salon, om daarna in gestrekte draf naar onze hutten te rennen. Daar hadden we heel wat werk om alle ongerechtigheden van ons gezicht te poetsen, maar na een uurtje waren we weer geheel de oude. Toch zou het me niets verbazen als nu blijkt dat we deze arme kinderen met een onherstelbaar jeugdtrauma opgezaald hebben.

Dat waren nog eens tijden .....

Oprechte Haarlemse Courant 1847

HAARLEM, 26 April.
Men verneemt, dat bestuurders van het **collegie Zee-manshoop**, te Amsterdam, — waarvan het hoofddoel is: *de bevordering van den bloei der nederlandsche zeevaart, en in het bijzonder de verzorging van oude en gebrekkige zeelieden, derzelyer weduwen en weezen*, — voornemens zijn, den 1sten Mei aanst. het *vijfen twintig-jarig bestaan* van deze weldadige inrigting op eene eigenaardige wijze te vieren. Daar uit het fonds, tot weldadige oogmerken en heilige verbindtenissen bestemd, geen penning tot feestvieringen besteed mag worden, hebben bestuurders aan de leden voorgesteld, om zich, op dien dag, ieder op eigene kosten, in het lokaal van het **collegie** te vereenigen, en hen voorts uitgenoodigd, om zelve, door het schenken van eene vrijwillige gift, groot of klein, van hunne belangstelling in deze instelling te doen blijken. Zij wenschen verder, in de herinnering aan het 25jarig bestaan van het **collegie** eene gepaste aanleiding te vinden, om het getal der honoraire leden, donateurs en donatrices te vermeerderen. Zij hopen, dat velen in Nederland, aan wie het lot des zeemans en der zijnen ter harte gaat, gaarne deze gelegenheid zullen aangrijpen, om den toestand te verbeteren van 660 personen,

waarvan een groot gedeelte anders aan armoede zou prijs gegeven zijn, die thans uit dit fonds levensonderhoud genieten, doch wier uitkeeringen, door het jaarlijks toenemend getal der ondersteunden, sedert lang, eene korting hebben ondergaan.

Allen, die tot voormeld weldadig doel, als *donateurs of donatrices*, eene jaarlijksche gift van f 10, tot wederopzeggens toe, wenschen aftezonderen, of zich, als *honoraire leden*, tegen eene jaarlijksche contributie van f 12, en f 5 entrée, aan het **collegie** te verbinden, kunnen, met opgave van hunne namen, hun voornemen daartoe kenbaar maken aan bestuurders van het **collegie**, te Amsterdam, of aan het lid correspondent, *mr. W. H. van Voorst*, te Haarlem, die zich gaarne belaster zal met de bijdragen te ontvangen en aan den penningmeester overtemaken.

Volgend jaar viert ons College haar 200-jarig bestaan. Daarmee is het niet de oudste vereniging van Nederland, maar we staan zeker in de top 10 en als het aan het bestuur ligt, worden we ooit nr 1. Bij het 25 jarig bestaan van het college in 1847, werden 660 personen financieel ondersteund. Gelukkig is dit anno 2022 niet meer nodig en hoeft het College niet meer "de verzorging van oude en gebrekkige zeelieden" op zich te nemen. De overige doelstellingen van onze mooie vereniging staan echter nog fier overeind.

U realiseert het zich waarschijnlijk niet, maar onze huidige contributie van (ten minste) € 17,50 voor honoraire leden (en dat bent u allen) is een koopje vergeleken met de contributie in 1847. Omgerekend naar hedendaagse koopkracht zou u nu € 111,64 kwijt zijn. Wij gaan er dan ook van uit dat alle leden in januari met een grote glimlach hun contributie overmaken.

H.K.H. Prinses Margriet
Beschermvrouwe

Bezoek onze site op
www.zeemanshoop.nl

Colofon:

De Nieuwsbrief verschijnt ongeveer eens per 2 maanden en wordt via E-mail verspreid. Toezending papieren uitgave alleen op verzoek.

Uitgave: Secretariaat KCZ
secretaris@zeemanshoop.nl

Redactie:
Bert van Leersum
Johan Karels
Wim Grund
Jan Koopman

Bijdragen van leden

Bijdragen van leden aan deze Nieuwsbrief (op het maritieme vlak) zijn welkom. De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te weigeren, in te korten en/of te redigeren.

Overname van artikelen zijn toegestaan met bronvermelding.

Juridisch Handboek Kapitein. (4^e druk, 1 mei 2021)

Het juridisch naslagwerk voor de Kapitein.

Door: Mr. Peter van der Kruit.

Gebonden: 190 Blz.

Maten: 24 cm x 17 cm.

Prijs: Gratis, wel graag een kleine financiële bijdrage overmaken.

ISBN 978-90-9028800-0.

(Gratis) te downloaden via uw PC.

Nederlands- of Engelstalig naar keuze.

Uitgever: Nederlandse Vereniging van Kapiteins ter Koopvaardij.

Kan besteld worden via: www.nvkk.nl

Iedere gezagvoerder zal in zijn werkzame leven te doen krijgen met ingewikkelde, juridische problemen. Soms in een verre, buitenlandse haven, van waaruit contact met kantoor niet gemakkelijk is. Ook ik kreeg in mijn loopbaan tot drie maal toe te maken met een zaak die een veeljarige juridische nasleep had. Gelukkig was mijn kennis en ervaring zodanig dat ik geen fouten maakte en was de uiteindelijke afloop positief voor zowel mij persoonlijk als schip en rederij. In het nautisch onderwijs waren en zijn de vakken 'Natte Wetten' en 'Droge Wetten' van groot belang. Het eerste mag zich nog steeds in een ruime aandacht verheugen, terwijl het tweede er soms een beetje bij hangt. Nu zijn 'De bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee' (Colregs) vaak veel interessanter dan de stof waarin bijvoorbeeld ladingpapieren, bevrachtingsovereenkomsten, gevaarlijke

stoffen, de ISM-code of internationaal privaatrecht – om maar enkele onderwerpen te noemen – worden behandeld. Echter... Is het eerste belangrijk, het tweede is dat niet minder! Immers juist bij juridische kwesties kan het om zeer grote belangen gaan niet in de laatste plaats op het financiële vlak. Het maken van fouten, het stellen van claims, hoe gemakkelijk is een vergissing gemaakt die men later diep betreurt. De scheepstaf in het algemeen en in het bijzonder een gezagvoerder is uiterst kwetsbaar wanneer hij te maken krijgt met ingewikkelde juridische kwesties, een handige surveyor c.q. expert of een sluwe advocaat? In het bijzonder wanneer hij of zij alleen moet opboksen tegen een klein legertje van plaatselijke autoriteiten die druk uitoefenen. In zijn werk heeft een kapitein te maken met allerlei soorten wet- en regelgeving. En wie zijn er bevoegd om deze te handhaven bij hem of haar aan boord? Dit handboek, geschreven door Mr. Van der Kruit behandelt stapsgewijs en op duidelijke wijze de hoofdregels van het recht. Natuurlijk kan de tekst niet volledig zijn, het is onmogelijk om alle onderwerpen binnen het Internationaal maritiem recht in één boek samen te vatten. Maar het is een uitstekend handvat voor de staf aan boord en een ieder die aan de wal hiermee te maken heeft. Ook voor maritieme studenten interessant genoeg om eens te bestuderen. Zowel de inhoudsopgave voorin als een trefwoordenregister achterin helpen de lezer een bepaald onderwerp snel op te zoeken. Het boek is zowel in de Engelse- als in de Nederlandse taal verkrijgbaar en of te downloaden. Zeker aan boord is het eigenlijk onmisbaar!

Cornelius A. den Rooijen.

